

DET KONGELIGE KOMMUNAL-
OG MODERNISERINGSDEPARTEMENT

Justis- og beredskapsdepartementet
Postboks 8005 Dep
0030 OSLO

Deres ref
19/4154

Vår ref
19/4510-5

Dato
5. desember 2019

Endringer i personopplysningsloven mv. (unntak for yrings- og informasjonsfrihet, forholdet til offentleglova, anvendelse for Svalbard - Høring

Viser til brev fra Justis- og beredskapsdepartementet av 16. september. Kommunal- og moderniseringsdepartementet har følgende innspill til høringsnotatet.

Forholdet mellom kommuneloven, personopplysningsloven og offentlighetsloven.

I punkt 3.2 drøfter Justis- og beredskapsdepartementet forholdet mellom personopplysningsloven og utlevering av dokumenter etter offentleglova. Det vises bl.a. til en uttalelse fra Personvernemnda 18. februar 2019 om publisering av saksfremlegg på en kommunes nettside. Saken handlet konkret om kommunen hadde brutt personvernopplysningsloven og taushetsplikten ved å legge dokumentene på nettsiden, og nemnda vurderte forholdet mellom innsyn i offentlige dokumenter og forholdet mellom personopplysningsloven og offentleglova. Verken nemndas uttalelse eller høringsnotatet synes imidlertid å drøfte forholdet mellom personopplysningsloven, forordningen og innsyn etter offentleglova opp mot kommunelovens bestemmelser som pålegger kommunene å offentliggjøre visse dokumenter. Etter den nye kommuneloven § 11-3 skal saksliste og andre møtedokumenter (herunder saksfremlegg) til møter i folkevalgte organ som ikke er unntatt offentligheten "være tilgjengelige for allmennheten". Dette er en ny lov som trådte i kraft høsten 2019, men bestemmelsen følger også av tidligere kommunelov (fra 1992) § 32 nr. 3. I den nye loven er det presisert at møteboken, med unntak av de delene som er unntatt fra offentlighet, også skal være tilgjengelig for allmennheten. Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) ber på denne bakgrunn om at også forholdet mellom personvernopplysningsloven, offentleglova og kommuneloven vurderes i det videre arbeidet, og at det tas hensyn til kommunelovens plikter om tilgjengeliggjøring av dokumenter ved eventuelle endringer i personopplysningsloven.

Postadresse
Postboks 8112 Dep
0032 Oslo
postmottak@kmd.dep.no

Kontoradresse
Akersg. 59
www.kmd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 858

Avdeling
Administrasjonsavdelingen

Saksbehandler
Øyvind Moss-
Iversen
22 24 47 87

Unntak fra innsyn for sammenstillinger som følge av innsynskrav etter artikkel 15

KMD støtter forslaget til unntak i offentlighetsloven § 26 nytt sjettede ledd om at det skal kunne gjøres unntak fra innsyn i sammenstillinger eller oversikter som utarbeides som følge av innsynskrav etter artikkel 15.

KMD mener dette er et punkt der offentlighetslovens regler slår uheldig og utilsiktet ut, og hvor det er behov for nærmere avklaring på forholdet mellom offentlighetsloven og personvernregelverket. Personvernforordningens innsynsregler skal gi den enkelte registrerte mulighet til å ivareta sine rettigheter som registrert. Slike innsynskrav kan imidlertid bety at det utarbeides en oversikt eller sammenstilling av alle personopplysningene i et dokument som journalføres, og som blir tilgjengelig for andre som ber om innsyn etter offentlighetsloven. Dette betyr at den registrerte, ved å be om innsyn etter artikkel 15, samtidig må akseptere en risiko for at andre får tilgang på opplysningene gjennom innsyn etter offentlighetsloven. Vi er enig med JD at de hensyn som begrunner offentlig innsyn i liten grad er relevante for dokumenter som opprettes i forbindelse med innsynssaker etter personvernforordningen.

KMD har erfart at dette er en aktuell problemstilling i vår behandling av innsynssaker etter personvernforordningen. Vi ser at innsynskrav etter artikkel 15 innebærer at det utarbeides sammenstillinger av personopplysninger som kan gi omfattende oversikt over enkeltpersoner. Også i tilfeller der oversiktene ikke inneholder taushetsbelagt informasjon, kan de gi informasjon om en person og personens aktiviteter som samlet sett kan være omfattende, og oppleves som inngripende dersom andre får tilgang til dem. Slik gjeldende rett er i dag har vi ikke hjemmel til å unnta disse dokumentene for innsyn etter offentlighetsloven. Vi mener derfor det er behov for en unntakshjemmel som foreslått i høringsnotatet.

Unntak kan etter lovforslaget bare gjelde selve sammenstillingen eller oversikten over personopplysninger. KMDs erfaring med behandling av innsynssaker etter artikkel 15, er at alle dokumenter som handler om behandlingen av en innsynssak, potensielt kan si noe om innholdet i personopplysningene. Dersom slike dokumenter skal utleveres, vil man samtidig utlevere personopplysningene. Vi mener derfor at unntak fra innsyn bør gjelde for alle typer dokumenter som utarbeides i en innsynssak etter artikkel 15.

Dersom JD mener det skal tas inn en avgrensning som foreslått, bør lovproposisjonen inneholde eksempler på typer dokumenter som skal utleveres, og en avveining av hensyn for disse. Skal det gis innsyn i andre dokumenter, må det være klart at det må være mulig å sladde tekst som sier noe om innholdet i personopplysningene, selv om de ikke er underlagt taushetsplikt.

I høringsnotatet sies det at dokumenter som eventuelt blir opprettet *som følge av krav fra andre* ikke skal omfattes av unntaket. Dette forbeholdet bør enten tas bort, eller det bør presiseres hvilken type krav som menes. KMD har mottatt innsynskrav der vi har grunn til å anta at den som har sendt innsynskravet, er en annen enn den personen som innsynet

omhandler. Vi legger til grunn at dette er tilfeller som er ment å omfattes av unntaket i lovforslaget § 26 sjette ledd.

Anvendelsen av personopplysningsloven ved utlevering etter offentlighetsloven

JD understreker i høringsnotatet at det ikke er hjemmel for å unnta utlevering av personopplysninger ved innsyn etter offentlighetsloven, selv om det er risiko for at den som begjærer innsyn, vil behandle personopplysningene ulovlig. Da bør det også tas inn en bestemmelse om forholdet mellom personopplysningsloven og offentlighetsloven, som presiserer at personopplysningsloven og personvernforordningen kommer til anvendelse fullt ut ved utlevering etter offentlighetsloven. KMD mener en slik bestemmelse er nødvendig for å synliggjøre at personvernreglene gjelder for den videre behandlingen.

Vi vil her påpeke at forordningen art. 5 stiller krav til at behandlingsansvarlige skal påse at behandlingen av personopplysninger skjer i samsvar med prinsippene og forordningen for øvrig. Når et offentlig organ har sikret at all behandling er i samsvar med kravene til lovlighet, formålsbestemthet, sikkerhet mm., vil det kunne undergrave tilliten til personvernregelverket at organet må utlevere de samme opplysningene til personer/instanser som man vet ikke vil følge de samme kravene. Offentlige ansatte vil kunne føle et moralsk ansvar for å sikre at opplysninger som utleveres, skal behandles på en lovlig måte. KMD mener det vil være viktig for avgiverorganet å kunne vise til en tydelig presisering i lovverket, der det fremgår at mottakerorganet skal sikre at den videre behandling av personopplysninger som er mottatt gjennom innsyn etter offentlighetsloven, skjer i samsvar med personvernregelverket. Vi mener presiseringen bør tas inn i offentlighetsloven, siden det er i medhold av denne loven utleveringen skjer.

Med hilsen

Hanne Finstad (e.f.)
avdelingsdirektør

Øyvind Moss-Iversen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer